

Proces-verbal
al ședinței interinstituționale
în vederea examinării propunerilor și obiecțiilor expuse de către
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

16 AUGUST 2024

1 h 50 min.

La ședință au participat:

Andrei CHISTOL – Secretar de stat, MC
Maria URSAN – șefă-interimară, Direcția turism, MC
Maria VEREJAN – consultantă superioară, Direcția turism, MC
Nicolae PLATON – director, Centrul de Informare și Promovare în domeniul Turismului din RM
Ion ALEXA – președinte al Asociației Naționale a Agențiilor de Turism din Moldova
Daniela FURTUNĂ - șefă direcție, Direcția politici de reglementare a mediului de afaceri, MDED
Victor CIOBANU – consultant principal, Direcția politici de dezvoltare a antreprenoriatului, MDED
Valentina CHIPER - consultantă principală, Direcția politici de reglementare a mediului de afaceri, MDED

ORDINEA DE ZI:

1. Examinarea proiectului hotărârii Guvernului privind modificarea Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova în procesul de promovare al acestuia.

S-A DISCUTAT:

Ședința a fost deschisă și condusă de către Secretarul de stat, Andrei Chistol, care a subliniat importanța promovării proiectului pentru modificarea Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, necesitatea depășirii divergențelor ca urmare a neacceptării propunerilor și obiecțiilor expuse de către MDED în cadrul avizării acestuia, de a stabili care propunere se acceptă și ce argumente se aduc în acest sens.

La pct. 2. - art. 3.

1. *Se recomandă definirea noțiunilor conform recomandărilor Organizației Mondiale a Turismului.*

Domnul Victor Ciobanu a menționat că, noțiunile din Lege trebuie să fie definite conform Directivei (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate.

Domnul Nicolae Platon a relatat că, decizia OMT în ceea ce privește definirea noțiunilor poartă caracter de recomandare, și nu obligatoriu.

2. *Propunerea de completare a noțiunii „pachet de servicii turistice” cu textul:*

„Contractul de asigurare încheiat pentru perioada călătoriei, nu constituie parte componentă a pachetului de servicii turistice” este necesar de a fi coroborată cu normele art.1592 din Codul civil (eventual, de propus excluderea literei c1) alin.(3) art.1592 din Codul civil, deoarece nu corespunde cu Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate.

Domnul Victor Ciobanu a menționat că, art. 1592 alin. 3 lit. c¹ al Codului Civil, prevede "asigurarea medicală de călătorie peste hotare" și e obligatoriu să ținem cont de prevederile acestuia. Dacă ne propunem să excludem asigurarea medicală de călătorie, atunci trebuie exclusă și din Codul Civil.

Doamna Maria Ursan a evidențiat că, în Directiva (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, la art. 7 "Conținutul contractului privind pachetul de servicii de călătorie și documentele care trebuie furnizate înainte de începerea executării pachetului" nu se regăsește contractul de asigurare, este menționat doar ca informare prealabilă a beneficiarului despre serviciile care vor fi acordate cu caracter facultativ. Conștientizăm faptul, că normele Codului Civil prevăd contrariul. La acest aspect afirmăm, că proiectul nu urmărește modificarea altor acte normative. Totodată, aplicarea acestor norme nu presupune o dificultate creată de divergența prevederilor, în temeiul supremației normei speciale față de norma generală. În cazul când se face referință la un caz concret, se aplică legea specială.

Domnul Nicolae Platon a specificat că, art. 1592 alin. 3 al Codului Civil nu prevede că, contractul trebuie să conțină obligatoriu transportul de pasageri, cazarea care nu face parte intrinsecă din transportul de pasageri și care este realizată în alt scop decât cel rezidențial, închirierea de autoturisme, de alte autovehicule sau de motociclete care necesită permis de conducere de categoria A, asigurarea medicală de călătorie peste hotare, serviciu de consultanță/asistență în perioada aflării în străinătate. Contractul de asigurare medicală este un act suplimentar.

4. *Noțiunea „structură de primire turistică” prevede autorizarea acesteia conform prevederilor Legii 160/2011. În acest sens, menționăm că genul de activitate conform CAEM-2 clasa 55.10 „Hoteluri și alte facilități de cazare similare” este inclus în Lista produselor și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse procedurii de notificare, Anexa nr.1¹ la Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. În această privință, nu susținem propunerea vizată, așadar, noțiunea propusă trebuie reconsiderată.*

Doamna Valentina Chiper a precizat că, din definiția noțiunii „structură de primire turistică”, necesită a fi exclusă sintagma „autorizată conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”. Potrivit genului de activitate conform CAEM-2, clasa 55.10 „Hotelurile și alte facilități de cazare similare” sunt supuse procedurii de notificare conform Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.

Domnul Victor Ciobanu a menționat că, Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nu prevede autorizarea structurilor de primire turistică. De exclus sintagma „autorizată conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”.

Doamna Maria Ursan a specificat că, s-a produs o greșeală tehnică de redactare, de fapt trebuia indicat "structură de primire turistică - construcție și/sau amenajare autorizată conform Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție”.

La pct. 8. - art.9.

5. *Propunerea de completare a articolului cu alin.(8) prevede că „Indicatoarele rutiere de informare și orientare către obiectivele turistice se avizează de către Oficiul Național al Turismului în conformitate cu normele metodologice aprobate de Ministerul Culturii” adaugă o etapă suplimentară în procesul de instalare a indicatoarelor de informare turistică, ceea ce va conduce la majorarea termenelor de instalare a acestora. În acest sens, se impune argumentarea necesității adoptării acestei norme. Totodată, din propunere nu este clar dacă urmează să fie avizate indicatoarele propriu-zise sau locul de amplasare a acestora, pentru toate indicatoarele sau doar pentru cele incluse în rute turistice.*

Este important de menționat că indicatoarele de informare turistică sunt reglementate și în Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357/2009.

Domnul Victor Ciobanu - în Hotărârea Guvernului nr. 357/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, este indicat tipurile de indicatoare și modalitatea de instalare a acestora, coordonarea privind instalarea indicatoarelor, trebuie să se facă cu acordul Administrației de Stat a Drumurilor, iar în proiectul de modificare a Legii nr. 352/2006 este indicat, că se vor aviza de către ONT.

Domnul Nicolae Platon a propus ca să fie exclus cuvântul „rutiere”, să fie o procedură simplificată, fără coordonarea cu Administrația de Stat a Drumurilor.

Doamna Maria Ursan a subliniat faptul că, este just, că indicatoarele de informare turistică sunt reglementate de Regulamentul circulației rutiere, indicatoare care se plasează pe drumurile principale naționale, regionale, locale. Însă pe lângă acestea, pot fi indicatoare de informare turistică, care nu sunt neapărat rutiere. Scopul completării art. cu alin. (8), este instalarea indicatoarelor de informare turistică și pe drumurile adiacente: poteci, drumuri de țară, cărăruie, etc. Persistă necesitatea existenței unei norme metodologice, care să reglementeze formatul și modalitatea de instalare a indicatoarelor pe aceste tipuri de drum.

La pct. 9. - art.12.

6. Propunerea de completare, ce stipulează „contractarea de servicii turistice de la furnizorii locali (structuri de cazare turistice, unități de alimentare, agenți transportatori, unități de prestare a serviciilor de agrement, companii de asigurări sau brokeri în vederea formării pachetelor de servicii turistice pentru turismul receptor” contravine esenței procesului de creare și comercializare a pachetelor de servicii turistice, potrivit cărora tur-operatorul are funcția de organizator (formare) de pachete, iar agenția de turism are rolul de intermediar: preluarea pachetelor de la tur-operatori și comercializarea acestora către consumatori. Suplimentar, reliefăm că potrivit prevederilor Codului civil orice serviciu poate fi parte componentă a pachetului de servicii, dacă se respectă anumite condiții expuse la art.1592 din Cod.

Doamna Maria Ursan a precizat că, s-a completat art. 12 cu lit. e) pentru a susține dezvoltarea turismului intern și receptor, fiind o normă permisă, nu una imperativă, pentru că prevede drepturile agențiilor de turism, fiindu-le îngăduit să desfășoare diferite activități. În multe cazuri tur-operatorii nu oferă (organizează) pachete pentru turism receptor. Ceea ce s-a introdus, nu va obliga agențiile de turism să încheie aceste tipuri de contracte, doar va lărgi spectrul de activitate a acestui agent economic.

Domnul Victor Ciobanu a menționat că, potrivit Codului Civil, tur-operatorul formează pachetul de servicii turistice, iar agenția de turism este intermediar - cea care îl comercializează. Agenția de turism nu poate prelua funcția de tur-operator. De asemenea, e imperativ să se ia în calcul și prevederile Directivei (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate.

Domnul Ion Alexa a subliniat faptul că, tur-operatorii într-adevăr au competența de a forma pachete turistice, iar agențiile de turism sunt intermediari. S-a introdus această literă, pentru a permite dezvoltarea turismului intern și receptor la nivel local.

La pct. 10. - art. 14.

7. Conform proiectului se propune de a completa condițiile de activitate ale tur-operatorilor și agențiilor de turism cu 2 condiții obligatorii:

- să dispună de spațiu fizic pentru prestarea serviciilor turistice în conformitate cu legislația;*
- să notifice Ministerul Culturii, până la desfășurarea activității în domeniul turismului și ulterior, anual, în conformitate cu regulamentul aprobat de Ministerul Culturii.*

Doamna Valentina Chiper a menționat că nu se acceptă condiția, ca să dispună de spațiu fizic, deoarece potrivit Codului Civil sediul este un atribut de identificare a persoanei juridice și este

obligatoriu pentru orice persoană juridică, care este indicat în actele de constituire și nici Directiva UE 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate nu stabilește această obligație. MDED își propune să digitalizeze activitatea agenților economici și nu consideră relevant ca să impună agentului economic să dețină spațiu fizic. În ceea ce privește notificarea Ministerului Culturii în cazul deschiderii activității de întreprinzător, nu este necesară, deoarece potrivit Anexei nr.1 la Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior, în Lista activităților de comerț cu produse alimentare, nealimentare și de prestări de servicii conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev. 2), activitățile tur-operatorilor și ale agențiilor de turism sunt supuse notificării. Notificarea se efectuează electronic prin intermediul Sistemului informațional de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP).

Doamna Maria Ursan a precizat că, statistica permite de a afla doar totalitatea entităților care au indicat acest gen de activitate. Însă, la moment, nu există autoritate care poate să furnizeze date reale despre entitățile care la zi activează în domeniul turismului. Totodată notificarea propusă, nu poate fi considerată o dublare a notificării activității de comerț, deoarece presupune o cerință mult mai simplificată pentru operator.

Domnul Ion Alexa a relatat despre importanța deținerii unui spațiu fizic, deoarece în cazul când serviciile turistice nu au fost prestate corespunzător sau când nu a fost prestate deloc, consumatorul trebuie să ia legătura cu profesionistul pentru a-și revendica drepturile pe care le are. Pe de altă parte, se va descuraja activitatea escrocilor, care activează pe rețelele de socializare și nu numai.

S-A HOTĂRÂT:

1. A se defini noțiunile de la art. 3, conform Directivei (UE) 2015/2302 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate și Recomandărilor Internaționale privind Statistica Turismului ale Organizației Mondiale a Turismului (IRTS 2008);
2. A se renunța la *propunerea de completare a noțiunii „pachet de servicii turistice”*;
3. A se exclude din definiția noțiunii sintagma “structură de primire turistică – autorizată conform prevederilor Legii 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”;
4. A se modifica art. 9 alin. (8) prin diferențiere cu prevederile Regulamentului circulației rutiere;
5. A se renunța la completarea art. 12 cu lit. e);
6. A se renunța la completarea art. 14 cu lit. e¹) și lit. o);

Președintele ședinței, Secretar de stat, MC

Șefă-interimară direcție, MC

Consultantă superioară, MC

Director, CIPT

Președinte, ANAT

Șefă direcție, MDED

Consultant principal, MDED

Consultantă principală, MDED

Secretarul ședinței

Andrei CHISTOL

Maria URSAN

Maria VEREJAN

Nicolae PLATON

Ion ALEXA

Daniela FURTUNĂ

Victor CIOBANU

Valentina CHIPER

Maria VEREJAN